

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు
శ్రీవేంకటేశ్వర భక్తి ఛాసల్

షోడశదిన సుందరకాండ
పారాయణదిక్ష్

పన్నెండవ రోజు పారాయణ

09.12.2025 - మంగళవారం

శ్రీవేంకటేశ్వర వేద విజ్ఞాన పీఠం

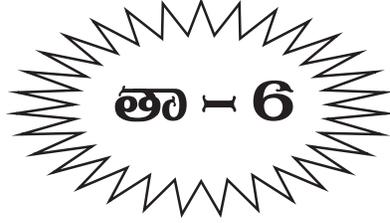
ధర్మగిరి, తిరుమల

షోడశదిగ సంధరకాండ

పారాయణదీక్ష

రా	ఘ	వో	వి	జ	యం	ద	ద్యా	న్య	మ
2	4	4	4	8	1	8	1	5	5

సీ	తా	ప	తిః	ప్ర	భుః
7	6	1	6	2	4

పారాయణం చేయవలసిన సర్గలు : 06

సర్గల వరుస సంఖ్యలు

50 - 55 సర్గలు

పారాయణ శ్లోకాల సంఖ్య

19 + 46 + 26 + 44 + 52 + 35 =

222 శ్లోకాలు

హనుమత్ సీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నపరివారసమేత

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్పరంబ్రహ్మ, తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

శ్రీవేంకటాచలాధీశం, శ్రీయాధ్యాసితవక్షసం ।
శ్రీతచేతనమందారం, శ్రీనివాసమహం భజే ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, అఖిలాండకోటి -
బ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వర-
స్వామినస్సన్నిధౌ, ధర్మవిగ్రహస్య, శ్రీరామచంద్రప్రభోః, పాదసేవకస్య,
హనుమాతఃప్రసాదేన, అస్మిన్నువనే, అతిశీఘ్రమేవ, సమస్త,
దుష్ప్రభావకారక, సర్వరోగోపశాంత్యర్థం, సర్వేషామ్, ఆస్తిక
మహాజనానాం, సర్వవిధ సుస్థిరతా సిద్ధ్యర్థం, భారతదేశస్య,
విద్యావిత్తవ్యాపార, దేశరక్షణాదిరంగేషు, సర్వతోముఖాభివృద్ధి
ద్వారా, శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, అస్మిన్ దేశే,
శత్రుబాధానివృత్త్యర్థం, సర్వజనేషు, సౌమనస్య, సాదరభావనా-
సిద్ధ్యర్థం, సనాతనధర్మాభిధానస్య, హైందవధర్మస్య, పరిరక్షణార్థం,
భారతవర్షస్య, అభివృద్ధౌ నిమగ్నానాం, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం,
ఆయురారోగ్యైశ్వర్య, సద్బుద్ధీత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం,
సకలసత్కార్యసిద్ధ్యర్థం, గోహింసానివృత్తిపూర్వక, గోసంరక్షణార్థం
చ శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, శ్రీమద్వేంకటేశ్వర పరబ్రహ్మణః,
శ్రీమదాంజనేయస్య చ, పరిపూర్ణ, అనుగ్రహసిద్ధ్యర్థం, ద్వాదశదినే,
శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణాంతర్గత, సుందరకాండే, పంచాశత్పర్గతః,
పంచపంచాశత్పర్గపర్యతం, శ్లోకపారాయణం, అన్యోన్యసాహాయ్యేన,
ఆచార్యముఖేన, కరిష్యామహే.

శ్రీ రమప్రార్థన

రామాయ రామభద్రాయ

రామచంద్రాయ వేధసే ।

రఘునాథాయ నాథాయ

సీతాయాః పతయే నమః ॥ 1 ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన

గోష్పదీకృతవారాశిం మశకీకృతరాక్షసం ।

రామాయణమహామాలారత్నం వందేఽనిలాత్మజమ్ ॥ 2 ॥

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన

కూజంతం రామ రామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।

ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥ 3 ॥

శ్రీహనుమతే నమః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సుందరకాణ్డే పంచాశస్సర్గః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్యపోత్తమ ।

భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

తముద్వీక్ష్వ మహాబాహుః పింగాక్షం పురతస్థితమ్ ।

కోపేన మహతాఽఽవిష్టః రావణో లోకరావణః ॥50-1॥ (2 సార్లు)

శంకాహతాత్మా దధ్యౌ సః కపీన్ద్రం తేజసావృతమ్ ।

కిమేష భగవాన్నన్దీ భవేత్పాక్షాదిహాగతః ॥ ॥50-2॥

యేన శస్త్రోఽస్మి కైలాసే మయా సంచాలితే పురా ।

సోఽయం వానరమూర్తిస్స్యాత్ కింస్విద్భాణోఽపి వాఽసురః॥50-3॥

స రాజా రోషతామ్రాక్షః ప్రహస్తం మన్త్రిసత్తమమ్ ।

కాలయుక్తమువాచేదం వచో విపులమర్థవత్ ॥ ॥50-4॥

దురాత్మా పృచ్ఛ్యతామేషః కుతః కిం వాఽస్య కారణమ్ ।

వనభంగే చ కోఽస్యార్థః రాక్షసీనాం చ తర్జనే ॥ ॥50-5॥

మత్పురీమప్రథుష్యాం వా ఆగమనే కిం ప్రయోజనమ్ ।

ఆయోధనే వా కిం కార్యం పృచ్ఛ్యతామేష దుర్మతిః ॥ ॥50-6॥

రావణస్య వచశ్రుత్వా ప్రహస్తో వాక్యమబ్రవీత్ ।

సమాశ్వసిహి భద్రం తే న భీః కార్యా త్వయా కపే ॥ ॥50-7॥

యది తావత్త్యమిన్ద్రేణ ప్రేషితో రావణాలయమ్ ।

తత్త్యమాఖ్యాహి మా భూత్తే భయం వానర మోక్ష్యసే ॥ ॥50-8॥

యది వైశ్రవణస్య త్వం యమస్య వరుణస్య చ ।

చారరూపమిదం కృత్వా ప్రవిష్టో నః పురీమిమామ్ ॥ ॥50-9॥

విష్ణునా ప్రేషితో వాఽపి దూతో విజయకాంక్షిణా ।

న హి తే వానరం తేజః రూపమాత్రం తు వానరమ్ ॥ ॥50-10॥

తత్త్వతః కథయస్వాద్య తతో వానర మోక్ష్యసే ।
 అన్యతం వదతశ్చాపి దుర్లభం తవ జీవితమ్ ॥
 అథవా యన్నిమిత్తం తే ప్రవేశో రావణాలయే ॥ 50-11॥

ఏవముక్తో హరిశ్రేష్ఠః తదా రక్షోగణేశ్వరమ్ ॥ 50-12॥

అబ్రవీన్నాస్మి శక్రస్య యమస్య వరుణస్య వా ।
 ధనదేన న మే సఖ్యం విష్ణునా నాస్మి చోదితః ॥ 50-13॥

జాతిరేవ మమ త్వేషా వానరోఽహమిహాగతః ।
 దర్శనే రాక్షసేంద్రస్య దుర్లభే తదిదం మయా ॥ 50-14॥

వనం రాక్షసరాజస్య దర్శనార్థే వినాశితమ్ ।
 తతస్ते రాక్షసాః ప్రాప్తాః బలినో యుద్ధకాంక్షిణః ॥ 50-15॥

రక్షణార్థం తు దేహస్య ప్రతియుద్ధా మయా రణే ।
 అస్త్రపాశైర్న శక్యోఽహం బద్ధం దేవాసురైరపి ॥ 50-16॥

పితామహాదేవ వరః మమాప్యేషోఽభ్యుపాగతః ।
 రాజానం ద్రష్టుకామేన మయాఽస్త్రమనువర్తితమ్ ॥ 50-17॥

విముక్తో హ్యహమస్త్రైణ రాక్షసైస్త్వభిపీడితః ।
 కేనచిద్రాజకార్యేణ సంప్రాప్తోఽస్మి తవాన్తికమ్ ॥ 50-18॥

దూతోఽహమితి విజ్ఞేయః రాఘవస్యామితౌజసః ।
 శ్రూయతాం చాపి వచనం మమ పథ్యమిదం ప్రభో ॥ 50-19॥

(2 సార్లు)

రామభద్ర మహిష్వాస రఘువీరనృపోత్తమ ।
 భో దశాస్యాంతకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సుందరకాణ్డే పంచాశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సున్దరకాణ్డే ఏకపఞ్చాశస్సర్గః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్యపోత్తమ ।

భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

తం సమీక్ష్య మహాసత్త్వం సత్త్వవాన్ హరిసత్తమః ।

వాక్యమర్థవదవ్యగ్రః తమువాచ దశాననమ్ ॥ ॥51-1॥ (2 సార్లు)

అహం సుగ్రీవసన్దేశాత్ ఇహ ప్రాప్తస్తవాలయమ్ ।

రాక్షసేంద్ర హరీశస్త్వాం భ్రాతా కుశలమబ్రవీత్ ॥ ॥51-2॥

భ్రాతుశ్శృణు సమాదేశం సుగ్రీవస్య మహాత్మనః ।

ధర్మార్థోపహితం వాక్యమ్ ఇహ చాముత్ర చ క్షమమ్ ॥ ॥51-3॥

రాజా దశరథో నామ రథకుంజరవాజిమాన్ ।

పితేవ బన్ధుర్లోకస్య సురేశ్వరసమద్యుతిః ॥ ॥51-4॥

జ్యేష్ఠస్తస్య మహాబాహుః పుత్రః ప్రియకరః ప్రభుః ।

పితుర్నిదేశాన్నిష్క్రాంతః ప్రవిష్టో దణ్డకావనమ్ ॥ ॥51-5॥

లక్ష్మణేన సహ భ్రాత్రా సీతయా చాపి భార్యయా ।

రామో నామ మహాతేజాః ధర్మ్యం పన్ధానమాశ్రితః ॥ ॥51-6॥

తస్య భార్యా వనే నష్టా సీతా పతిమనువ్రతా ।

వైదేహస్య సుతా రాజ్ఞః జనకస్య మహాత్మనః ॥ ॥51-7॥

స మార్గమాణస్తాం దేవీం రాజపుత్రస్సహానుజః ।

ఋశ్యమూకమనుప్రాప్తః సుగ్రీవేణ సమాగతః ॥ ॥51-8॥

తస్య తేన ప్రతిజ్ఞాతం సీతాయాః పరిమార్గణమ్ ।

సుగ్రీవస్యాపి రామేణ హరిరాజ్యం నివేదితమ్ ॥ ॥51-9॥

తతస్తేన మృధే హత్వా రాజపుత్రేణ వాలినమ్ ।
సుగ్రీవస్థాపితో రాజ్యే హర్బ్యక్షాణాం గణేశ్వరః ॥ 51-10॥

త్వయా విజ్ఞాతపూర్వశ్చ వాలీ వానరపుంగవః ।
రామేణ నిహతస్సంఖ్యే శరేణైకేన వానరః ॥ 51-11॥

స సీతామార్గణే వ్యగ్రః సుగ్రీవస్సత్యసంగరః ।
హరీన్ సంప్రేషయామాస దిశస్సర్వా హరీశ్వరః ॥ 51-12॥

తాం హరీణాం సహస్రాణి శతాని నియుతాని చ ।
దిక్షు సర్వాసు మార్గస్తే హ్యాధశ్చోపరి చామ్బరే ॥ 51-13॥

వైనతేయసమాః కేచిత్ కేచిత్తత్రానిలోపమాః ।
అసంగగతయశ్శీఘ్రాః హరివీరా మహాబలాః ॥ 51-14॥

అహం తు హనుమాన్నామ మారుతస్యోరసస్సుతః ।
సీతాయాస్తు కృతే తూర్ణం శతయోజనమాయతమ్ ॥ 51-15॥

సముద్రం లంఘయిత్యైవ తాం దిదృక్షురిహగతః ।
భ్రమతా చ మయా దృష్టా గృహే తే జనకాత్మజా ॥ 51-16॥

తద్భవాన్ దృష్టధర్మార్థః తపః కృతపరిగ్రహః ।
పరదారాన్ మహాప్రాజ్ఞ నోపరోద్ధుం త్వమర్హసి ॥ 51-17॥

న హి ధర్మవిరుద్ధేషు బహ్వాపాయేషు కర్మసు ।
మూలఘాతిషు సజ్జన్తే బుద్ధిమన్తో భవద్విధాః ॥ 51-18॥

కశ్చ లక్షణముక్తానాం రామకోపానువర్తినామ్ ।
శరాణామగ్రతస్థాతుం శక్తో దేవాసురేష్వపి ॥ 51-19॥

న చాపి త్రిషు లోకేషు రాజన్ విద్యేత కశ్చన ।
రాఘవస్య వ్యలీకం యః కృత్వా సుఖమనాఘ్నుయాత్ ॥51-20॥

తత్త్రికాలహితం వాక్యం ధర్మమర్థానుబద్ధి చ ।
మన్యస్వ నరదేవాయ జానకీ ప్రతిదీయతామ్ ॥ 51-21॥

దృష్ట్వా హీయం మయా దేవీ లబ్ధం యదిహ దుర్లభమ్ ।
ఉత్తరం కర్మ యచ్ఛేషం నిమిత్తం తత్ర రాఘవః ॥ 51-22॥

లక్ష్మితేయం మయా సీతా తథా శోకపరాయణా ।
గృహ్య యాం నాభిజానాసి పంచాస్యామివ పన్నగీమ్ ॥ 51-23॥

నేయం జరయితుం శక్యా సాసురైరమరైరపి ।
విషసంస్పృష్టమత్యర్థం భుక్తమన్నమివౌజసా ॥ 51-24॥

తపస్సంతాపలబ్ధస్తే యోఽయం ధర్మపరిగ్రహః ।
న స నాశయితుం న్యాయ్యమ్ ఆత్మప్రాణపరిగ్రహః ॥ 51-25॥

అవధ్యతాం తపోభిర్యాం భవాన్ సమనుపశ్యతి ।
ఆత్మనస్సాసురైర్దేవైః హేతుస్తత్రాప్యయం మహాన్ ॥ 51-26॥

సుగ్రీవో న హి దేవోఽయం నాసురో న చ రాక్షసః ।
న దానవో న గన్ధర్వః న యక్షో న చ పన్నగః ॥

తస్మాత్ ప్రాణపరిత్రాణం కథం రాజన్ కరిష్యసి ॥ 51-27॥

న తు ధర్మోపసంహారమ్ అధర్మఫలసంహితమ్ ।
తదేవ ఫలమన్వేతి ధర్మశ్చాధర్మనాశనః ॥ 51-28॥

ప్రాప్తం ధర్మఫలం తావత్ భవతా నాత్ర సంశయః ।
ఫలమస్యాప్యధర్మస్య క్షిప్రమేవ ప్రపత్స్యసి ॥ 51-29॥

జనస్థానవధం బుద్ధ్యా బుద్ధ్యా వాలివధం తథా ।
రామసుగ్రీవసఖ్యం చ బుద్ధ్యస్వ హితమాత్మనః ॥ 51-30॥

కామం ఖల్వహమప్యేకః సవాజిరథకుంజరామ్ ।
లంకాం నాశయితుం శక్తః తస్యైష తు న నిశ్చయః ॥ 51-31॥

రామేణ హి ప్రతిజ్ఞాతం హర్ష్యక్షగణసన్నిధౌ ।
ఉత్పాదనమమిత్రాణాం సీతాయైస్తు ప్రధర్షితా ॥ 51-32॥

అపకుర్వన్ హి రామస్య సాక్షాదపి పురన్దరః ।
న సుఖం ప్రాప్నుయాదన్యః కిం పునస్త్వద్విధో జనః ॥ 51-33॥

యాం సీతేత్యభిజానాసి యేయం తిష్ఠతి తే వశే ।
కాలరాత్రీతి తాం విద్ధి సర్వలంకావినాశినీమ్ ॥ 51-34॥

తదలం కాలపాశేన సీతావిగ్రహరూపిణా ।
స్వయం స్కన్ధావసక్తేన క్షమమాత్మని చిన్త్యతామ్ ॥ 51-35॥

సీతాయాస్తేజసా దగ్ధాం రామకోపప్రపీడితామ్ ।
దహ్యామానామిమాం పశ్య పురీం సాట్టప్రతోలికామ్ ॥ 51-36॥

స్వాని మిత్రాణి మన్త్రింశ్చ జ్ఞాతీన్ భ్రాతృన్ సుతాన్ హితాన్ ।
భోగాన్ దారాంశ్చ లంకాం చ మా వినాశముపానయ ॥ 51-37॥

సత్యం రాక్షసరాజేంద్ర శృణుష్వ వచనం మమ ।
రామదాసస్య దూతస్య వానరస్య విశేషతః ॥ 51-38॥

సర్వాన్ లోకాన్ సుసంహృత్య సభూతాన్ సచరాచరాన్ ।
పునరేవ తథా ప్రష్టుం శక్తో రామో మహాయశాః ॥ 51-39॥

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సుందరకాణ్డే ద్విపఞ్చాశస్సర్గః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్యపోత్తమ ।

భో దశాస్యాంతకాలస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

తస్య తద్వచనం శ్రుత్వా వానరస్య మహాత్మనః ।

ఆజ్ఞాపయద్వధం తస్య రావణః క్రోధమూర్ఛితః ॥52-1॥ (2 సార్లు)

వధే తస్య సమాజ్ఞస్తే రావణేన దురాత్మనా ।

నివేదితవతో దౌత్యం నానుమేనే విభీషణః ॥ 52-2॥

తం రక్షోధిపతిం క్రుద్ధం తచ్చ కార్యముపస్థితమ్ ।

విదిత్వా చింతయామాస కార్యం కార్యవిధౌ స్థితః ॥ 52-3॥

నిశ్చితార్థస్తతస్సామ్నా పూజ్యం శత్రుజిదగ్రజమ్ ।

ఉవాచ హితమత్యర్థం వాక్యం వాక్యవిశారదః ॥ 52-4॥

క్షమస్వ రోషం త్యజ రాక్షసేష్ట

ప్రసీద మద్వాక్యమిదం శృణుష్వ ।

వధం న కుర్వన్తి పరావరజ్ఞాః

దూతస్య సంతో వసుధాధిపేన్ద్రాః ॥ 52-5॥

రాజధర్మవిరుద్ధం చ లోకవృత్తేశ్చ గర్హితమ్ ।

తవ చాసదృశం వీర కపేరస్య ప్రమాపణమ్ ॥ 52-6॥

ధర్మజ్ఞేశ్చ కృతజ్ఞేశ్చ రాజధర్మవిశారదః ।

పరావరజ్ఞో భూతానాం త్వమేవ పరమార్థవిత్ ॥ 52-7॥

గృహ్యన్తే యది రోషేణ త్వాదృశోఽపి విపశ్చితః ।

తతశ్శాస్త్రవిపశ్చిత్త్వం శ్రమ ఏవ హి కేవలమ్ ॥ 52-8॥

తస్మాత్ప్రసీద శత్రుఘ్న రాక్షసేంద్ర దురాసద ।
యుక్తాయుక్తం వినిశ్చిత్య దూతదణ్డో విధీయతామ్ ॥ ॥52-9॥

విభీషణవచశ్రుత్వా రావణో రాక్షసేశ్వరః ।
రోషేణ మహతావిష్టః వాక్యముత్తరమబ్రవీత్ ॥ ॥52-10॥

న పాపానాం వధే పాపం విద్యతే శత్రుసూదన ।
తస్మాదేనం వధిష్యామి వానరం పాపచారిణమ్ ॥ ॥52-11॥

అధర్మమూలం బహురోషయుక్తమ్
అనార్యజుష్టం వచనం నిశమ్య ।
ఉవాచ వాక్యం పరమార్థతత్త్వం
విభీషణో బుద్ధిమతాం వరిష్టః ॥ ॥52-12॥

ప్రసీద లంకేశ్వర రాక్షసేంద్ర
ధర్మార్థయుక్తం వచనం శృణుష్వ ।
దూతా న వధ్యాస్సమయేషు రాజన్
సర్వేషు సర్వత్ర వదంతి సంతః ॥ ॥52-13॥

అసంశయం శత్రురయం ప్రవృద్ధః
కృతం హ్యనేనాప్రియమప్రమేయమ్ ।
న దూతవధ్యాం ప్రవదంతి సంతః
దూతస్య దృష్ట్యా బహవో హి దణ్డాః ॥ ॥52-14॥

వైరూప్యమంగేషు కశాభిఘాతః
మౌణ్యం తథా లక్షణసన్నిపాతః ।
ఏతాన్ హి దూతే ప్రవదంతి దణ్డాన్
వధస్తు దూతస్య న నశ్రుతోఽపి ॥ ॥52-15॥

కథం చ ధర్మార్థవివేకబుద్ధిః

పరావరప్రత్యయనిశ్చితార్థః ।

భవద్విధః కోపవశే హి తిష్ఠేత్

కోపం నియచ్ఛన్తి హి సత్త్వవన్తః ॥

॥52-16॥

న ధర్మవాదే న చ లోకవృత్తే

న శాస్త్రబుద్ధిగ్రహణేషు చాపి ।

విద్యేత కశ్చిత్తవ వీర తుల్యః

త్వం హ్యుత్తమస్పర్వసురాసురాణామ్ ॥

॥52-17॥

న చాప్యస్య కపేర్ఘ్నాతే కంచిత్ పశ్యామ్యహం గుణమ్ ।

తేష్వయం సాత్యతాం దండః యైరయం ప్రేషితః కపిః ॥ ॥52-18॥

సాధుర్వా యది వాఽసాధుః పరైరేష సమర్పితః ।

బ్రువన్ పరార్థం పరవాన్ న దూతో వధమర్హతి ॥

॥52-19॥

అపి చాస్మిన్ హతే రాజన్ నాన్యం పశ్యామి ఖేచరమ్ ।

ఇహ యః పునరాగచ్ఛేత్ పరం సారం మహోదధేః ॥

॥52-20॥

తస్మాన్నాస్య వధే యత్నః కార్యః పరపురజ్ఞయ ।

భవాన్ సేన్ద్రేషు దేవేషు యత్నమాస్థాతుమర్హతి ॥

॥52-21॥

అస్మిన్ వినష్టే న హి దూతమన్యం

పశ్యామి యస్తా నరరాజపుత్రౌ ।

యుద్ధాయ యుద్ధప్రియ దుర్వినీతౌ

ఉద్యోజయేద్దీర్ఘపథావరుద్ధౌ ॥

॥52-22॥

పరాక్రమోత్సాహమనస్వినాం చ
 సురాసురాణామపి దుర్జయేన ।
 త్వయా మనోనన్దన వైర్యతానాం
 యుద్ధాయతిర్నాశయితుం న యుక్తా ॥ 52-23॥

హితాశ్చ శూరాశ్చ సమాహితాశ్చ
 కులేషు జాతాశ్చ మహాగుణేషు ।
 మనస్వినశ్చస్త్రభృతాం వరిష్టాః
 కోట్యగ్రతస్తే సుభృతాశ్చ యోధాః ॥ 52-24॥

తదేకదేశేన బలస్య తావత్
 కేచిత్తవాదేశకృతోఽభియాన్తు ।
 తౌ రాజపుత్రౌ వినిగృహ్య మూఢౌ
 పరేషు తే భావయితుం ప్రభావమ్ ॥ 52-25॥

నిశాచరాణామధిపోఽనుజస్య
 విభీషణస్యోత్తమవాక్యమిష్టమ్ ।
 జగ్రాహ బుద్ధ్యా సురలోకశత్రుః
 మహాబలో రాక్షసరాజముఖ్యః ॥ 52-26॥ (2 సార్లు)

రానుభద్ర మహేష్వాస రఘువీరనృపోత్తమ ।
 భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సుందరకాణ్డే ద్విపఞ్చాశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సుందరకాణ్డే త్రిపఞ్చాశస్సర్గః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్యపోత్తమ ।

భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

తస్య తద్వచనం శ్రుత్వా దశగ్రీవో మహాబలః ।

దేశకాలహితం వాక్యం భ్రాతురుత్తరమబ్రవీత్ ॥53-1॥ (2 సార్లు)

సమ్యగుక్తం హి భవతా దూతవధ్యా విగర్హితా ।

అవశ్యం తు వధాదన్యః క్రియతామస్య నిగ్రహః ॥ ॥53-2॥

కపీనాం కిల లాంగూలమ్ ఇష్టం భవతి భూషణమ్ ।

తదస్య దీప్యతాం శీఘ్రం తేన దగ్ధేన గచ్ఛతు ॥ ॥53-3॥

తతః పశ్యన్ప్రీమం దీనమ్ అంగవైరూప్యకర్చితమ్ ।

సమిత్రజ్ఞాతయస్సర్వే బాన్ధవాస్ససుహృజ్జనాః ॥ ॥53-4॥

ఆజ్ఞాపయద్రాక్షసేంద్రః పురం సర్వం స చత్వరమ్ ।

లాంగూలేన ప్రదీప్తేన రక్షోభిః పరిణీయతామ్ ॥ ॥53-5॥

తస్య తద్వచనం శ్రుత్వా రాక్షసాః కోపకర్చితాః ।

వేష్టయన్తి స్మ లాంగూలం జీర్ణైః కార్పాసకైః పటైః ॥ ॥53-6॥

సంవేష్ట్యమానే లాంగూలే వ్యవర్ధత మహాకపిః ।

శుష్కుమిన్ధనమాసాద్య వనేష్వివ హుతాశనః ॥

తైలేన పరిషిచ్యాథ తేఽగ్నిం తత్రాభ్యపాతయన్ ॥ ॥53-7॥

లాంగూలేన ప్రదీప్తేన రాక్షసాన్స్తానపాతయత్ ।

రోషామర్షపరీతాత్మా బాలసూర్యసమాననః ॥ ॥53-8॥

లాంగూలం సంప్రదీప్తం తు ద్రష్టుం తస్య హనూమతః ।

సహస్త్రిబాలవృద్ధాశ్చ జగ్ముః ప్రీతా నిశాచరాః ॥ 53-9॥

స భూయస్సంగతైః క్రూరైః రాక్షసైర్లరిసత్తమః ।

నిబద్ధః కృతవాన్ వీరః తత్కాల సదృశీం మతిమ్ ॥ 53-10॥

కామం ఖలు న మే శక్తా నిబద్ధస్యాపి రాక్షసాః ।

ఛిత్వా పాశాన్ సముత్పత్య హన్యామహమిమాన్ పునః ॥ 53-11॥

యది భర్తృహితార్థాయ చరంతం భర్తృశాసనాత్ ।

బద్ధన్వేతే దురాత్మానః న తు మే నిష్కృతిః కృతా ॥ 53-12॥

సర్వేషామేవ పర్యాప్తః రాక్షసానామహం యుధి ।

కిం తు రామస్య ప్రీత్యర్థం విషహిష్యేఽహమీదృశమ్ ॥ 53-13॥

లంకా చారయితవ్యా వై పునరేవ భవేదితి ।

రాత్రౌ న హి సుదృష్టా మే దుర్గకర్మవిధానతః ॥ 53-14॥

అవశ్యమేవ ద్రష్టవ్యా మయా లంకా నిశాక్షయే ॥

53-15॥

కామం బద్ధస్య మే భూయః పుచ్చస్యోద్దీపనేన చ ।

పీడాం కుర్వన్తు రక్షాంసి న మేఽస్తి మనసశ్రమః ॥ 53-16॥

తతస్తే సంవృతాకారం సత్యవన్తం మహాకపిమ్ ।

పరిగృహ్య యయుర్హ్యస్త్వైః రాక్షసాః కపికుంజరమ్ ॥ 53-17॥

శంఖభేరీనినాదైస్తం ఘోషయన్తస్స్వకర్మభిః ।

రాక్షసాః క్రూరకర్మాణః చారయన్తి స్మ తాం పురీమ్ ॥ 53-18॥

అన్వీయమానో రక్షోభిః యయౌ సుఖమరిన్దమః ।

హనుమాంశ్చారయామాస రాక్షసానాం మహాపురీమ్ ॥ 53-19॥

అథాపశ్యద్విమానాని విచిత్రాణి మహాకపిః ।
సంవృతాన్ భూమిభాగాంశ్చ సువిభక్తాంశ్చ చత్వరాన్ ॥53-20॥

వీధీశ్చ గృహసంబాధాః కపిశ్చుంగాటకాని చ ।
తథా రథోపరథ్యాశ్చ తథైవ గృహకాంతరాన్ ॥
గృహాంశ్చ మేఘసంకాశాన్ దదర్శ పవనాత్మజః ॥ ॥53-21॥

చత్వరేషు చతుష్కేషు రాజమార్గే తథైవ చ ।
ఘోషయన్తి కపిం సర్వే చారీక ఇతి రాక్షసాః ॥ ॥53-22॥

స్త్రీబాలవృద్ధా నిర్జగ్ముః తత్ర తత్ర కుతూహలాత్ ।
తం ప్రదీపితలాంగూలం హనూమన్తం దిదృక్షవః ॥ ॥53-23॥

దీప్యమానే తతస్తస్య లాంగూలాగ్రే హనూమతః ।
రాక్షస్యస్తా విరూపాక్ష్యః శంసుర్దేవ్యాస్తదప్రియమ్ ॥ ॥53-24॥

యస్త్వయా కృతసంవాదః సీతే తామ్రముఖః కపిః ।
లాంగూలేన ప్రదీప్తేన స ఏష పరిణీయతే ॥ ॥53-25॥

శ్రుత్వా తద్వచనం క్రూరమ్ ఆత్మాపహరణోపమమ్ ।
వైదేహీ శోకసన్తప్తా హుతాశనముపాగమత్ ॥ ॥53-26॥

మంగళాభిముఖీ తస్య సా తదాఽఽసీన్మహాకపేః ।
ఉపతస్థే విశాలాక్షీ ప్రయతా హవ్యవాహనమ్ ॥ ॥53-27॥

యద్యస్తి పతిశుశ్రూషో యద్యస్తి చరితం తపః ।
యది చాస్త్వేకపత్నీత్వం శీతో భవ హనూమతః ॥ ॥53-28॥

యది కించిదనుక్రోశః తస్య మయ్యస్తి ధీమతః ।
యది వా భాగ్యశేషో మే శీతో భవ హనూమతః ॥ ॥53-29॥

యది మాం వృత్తసంపన్నాం తత్సమాగమలాలసామ్ ।
 స విజానాతి ధర్మాత్మా శీతో భవ హనూమతః ॥ 53-30॥

యది మాం తారయేదార్యః సుగ్రీవస్సత్యసంగరః ।
 అస్మాద్దుఃఖామ్బుసంరోధాత్ శీతో భవ హనూమతః ॥ 53-31॥

తతస్తీక్ష్ణార్చిరవ్యగ్రః ప్రదక్షిణశిఖోఽనలః ।
 జజ్వాల మృగశాబాక్ష్యాః శంసన్నివ శివం కపేః ॥ 53-32॥

హనుమజ్జనకశ్చాపి పుచ్చానలయుతోఽనిలః ।
 వవో స్వాస్థ్యకరో దేవ్యాః ప్రాలేయానిలశీతలః ॥ 53-33॥

దహ్యామానే చ లాంగూలే చింతయామాస వానరః ॥ 53-34॥

ప్రదీప్తోఽగ్నిరయం కస్మాత్ న మాం దహతి సర్వతః ।
 దృశ్యతే చ మహాజ్వాలః కరోతి న చ మే రుజమ్ ॥
 శిశిరస్యేవ సమ్పాతః లాంగూలాగ్రే ప్రతిష్ఠితః ॥ 53-35॥

అథవా తదిదం వ్యక్తం యద్బుష్టం ప్లవతా మయా ।
 రామప్రభావాదాశ్చర్యం పర్వతః సరితాం పతౌ ॥ 53-36॥

యది తావత్ సముద్రస్య మైనాకస్య చ ధీమతః ।
 రామార్థం సమ్భ్రమస్తాదృక్ కిమగ్నిర్న కరిష్యతి ॥ 53-37॥

సీతాయాశ్చాన్యశంస్యేన తేజసా రాఘవస్య చ ।
 పితుశ్చ మమ సఖ్యేన న మాం దహతి పావకః ॥ 53-38॥

భూయస్స చింతయామాస ముహూర్తం కపికుంజరః ॥ 53-39॥

ఉత్పపాతాథ వేగేన ననాద చ మహాకపిః ।

పురద్వారం తతశ్చ్రీమాన్ శైలశృంగమివోన్నతమ్ ॥

విభక్తరక్షస్సమ్బాధమ్ ఆససాదానిలాత్మజః ॥ ॥53-40॥

స భూత్వా శైలసంకాశః క్షణేన పునరాత్మవాన్ ।

హ్రస్వతాం పరమాం ప్రాప్తః బంధనాన్యవశాతయత్ ॥ ॥53-41॥

విముక్తశ్చాభవచ్ఛ్రీమాన్ పునః పర్వతసన్నిభః ।

వీక్షమాణశ్చ దదృశే పరిఘం తోరణాశ్రితమ్ ॥ ॥53-42॥

స తం గృహ్య మహాబాహుః కాలాయస పరిష్కృతమ్ ।

రక్షణస్తాన్ పునస్సర్వాన్ సూదయామాస మారుతిః ॥ ॥53-43॥

స తాన్నిహత్వా రణచణ్డవిక్రమః

సమీక్షమాణః పునరేవ లంకామ్ ।

ప్రదీప్తలాంగూలకృతార్చిమాలీ

ప్రకాశతాదిత్య ఇవార్చిమాలీ ॥ ॥53-44॥ (2 సార్లు)

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరనృపోత్తమ ।

భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సుందరకాణ్డే త్రిపఞ్చాశసర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సుందరకాణ్డే చతుష్షష్ఠాశసర్గః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్యపోత్తమ ।

భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

వీక్షమాణస్తతో లంకాం కపిః కృతమనోరథః ।

వర్ధమానసముత్సాహః కార్యశేషమచిన్తయత్ ॥ ॥54-1॥ (2 సార్లు)

కిం ను ఖల్వవశిష్టం మే కర్తవ్యమిహ సాన్ద్రుతమ్ ।

యదేషాం రక్షసాం భూయః సన్తాపజననం భవేత్ ॥ ॥54-2॥

వనం తావత్ ప్రమథితం ప్రకృష్టా రాక్షసా హతాః ।

బలైకదేశః క్షపితః శేషం దుర్గవినాశనమ్ ॥ ॥54-3॥

దుర్గే వినాశితే కర్మ భవేత్సుఖపరిశ్రమమ్ ।

అల్పయత్నేన కార్యేఽస్మిన్ మమ స్యాత్ సఫలశ్రమః ॥ ॥54-4॥

యో హ్యాయం మమ లాంగూలే దీప్యతే హవ్యవాహనః ।

అస్య సన్తర్పణం న్యాయ్యం కర్తుమేభిర్బహోత్తమైః ॥ ॥54-5॥

తతః ప్రదీప్తలాంగూలః సవిద్యుదివ తోయదః ।

భవనాగ్రేషు లంకాయాః విచచార మహాకపిః ॥ ॥54-6॥

గృహోద్భూహం రాక్షసానామ్ ఉద్యానాని చ వానరః ।

వీక్షమాణో హ్యసన్తస్తః ప్రాసాదాంశ్చ చచార సః ॥ ॥54-7॥

అవప్లుత్య మహావేగః ప్రహస్తస్య నివేశనమ్ ।

అగ్నిం తత్ర స నిక్షిప్య శ్వసనేన సమో బలీ ॥ ॥54-8॥

తతోఽన్యత్ పుప్లువే వేశ్మ మహాపార్శ్వస్య వీర్యవాన్ ।

ముమోచ హనుమానగ్నిం కాలానలశిఖోపమమ్ ॥ ॥54-9॥

వజ్రదంష్ట్రస్య చ తథా పుష్లువే స మహాకపిః ।
 శుకస్య చ మహాతేజాః సారణస్య చ ధీమతః ।
 తథా చేష్ట్రజితో వేశ్మ దదాహ హరియూథపః ॥ 54-10॥

జమ్బుమాలేస్సుమాలేశ్చ దదాహ భవనం తతః ॥ 54-11॥

రశ్మి కేతోశ్చ భవనం సూర్యశత్రోస్తథైవ చ ।
 హ్రాస్వకర్ణస్య దంష్ట్రస్య రోమశస్య చ రక్షసః ॥ 54-12॥

యుద్ధోన్మత్తస్య మత్తస్య ధ్వజగ్రీవస్య రక్షసః ।
 విద్యుజ్జిహ్వస్య ఘోరస్య తథా హస్తిముఖస్య చ ॥ 54-13॥

కరాలస్య పిశాచస్య శోణితాక్షస్య చైవ హి ।
 కుమ్భకర్ణస్య భవనం మకరాక్షస్య చైవ హి ॥ 54-14॥

యజ్ఞశత్రోశ్చ భవనం బ్రహ్మశత్రోస్తథైవ చ ।
 నరాంతకస్య కుమ్భస్య నికుమ్భస్య దురాత్మనః ॥ 54-15॥

వర్జయిత్వా మహాతేజాః విభీషణగృహం ప్రతి ।
 క్రమమాణః క్రమేనైవ దదాహ హరిపుంగవః ॥ 54-16॥

తేషు తేషు మహార్హేషు భవనేషు మహాయశాః ।
 గృహేష్వుద్ధిమతామ్బుద్ధిం దదాహ స మహాకపిః ॥ 54-17॥

సర్వేషాం సమతిక్రమ్య రాక్షసేష్ట్రస్య వీర్యవాన్ ।
 ఆససాదాథ లక్ష్మీవాన్ రావణస్య నివేశనమ్ ॥ 54-18॥

తతస్తస్మిన్ గృహే ముఖ్యే నానారత్నవిభూషితే ।
 మేరుమన్దరసంకాశే సర్వమంగళశోభితే ॥ 54-19॥

ప్రదీప్తమగ్నిముత్స్రుజ్య లాంగూలాగ్రే ప్రతిష్ఠితమ్ ।
ననాద హనుమాన్ వీరః యుగాన్తజలదో యథా ॥ 54-20॥

శ్వసనేన చ సంయోగాత్ అతివేగో మహాబలః ।
కాలాగ్నిరివ జజ్వాల ప్రావర్ధత హుతాశనః ॥ 54-21॥

ప్రదీప్తమగ్నిం పవనః తేషు వేశ్మ స్వచారయత్ ।
అభూచ్ఛ్చసనసంయోగాత్ అతివేగో హుతాశనః ॥ 54-22॥

తాని కాంచనజాలాని ముక్తామణిమయాని చ ।
భవనాన్యవశీర్యన్త రత్నవన్తి మహాన్తి చ ॥ 54-23॥

తాని భగ్నువిమానాని నిపేతుర్వసుధాతలే ।
భవనానీవ సిద్ధానామ్ అమ్బురాత్పుణ్యసంక్షయే ॥ 54-24॥

సంజజ్ఞే తుములశ్శబ్దః రాక్షసానాం ప్రధావతామ్ ।
స్వగృహస్య పరిత్రాణే భగ్నోత్సాహగతశ్రియామ్ ।
నూనమేషోఽగ్నిరాయాతః కపిరూపేణ హా ఇతి ॥ 54-25॥

క్రన్దన్త్యస్సహసా పేతుః స్తనన్దయధరాస్త్రియః ।
కాశ్చిదగ్నిపరీతేభ్యః హర్ష్యేభ్యో ముక్తమూర్ధజాః ॥ 54-26॥

పతన్త్యో రేజిరేఽభ్రేభ్యః సౌదామిన్య ఇవామ్బురాత్ ॥ 54-27॥

వజ్రవిద్రుమవైడూర్యముక్తారజతసంహితాన్ ।
విచిత్రాన్ భవనాన్ ధాతూన్ స్యన్దమానాన్ దదర్శ సః ॥ 54-28॥

నాగ్నిస్తృప్యతి కాష్ఠానాం తృణానాం హరియూథపః ।
నాగ్నేర్నాపి విశస్తానాం రాక్షసానాం వసున్దరా ॥ 54-29॥

క్వచిత్ కింశుకసంకాశాః క్వచిచ్ఛాల్యలిసన్నిభాః ।
క్వచిత్ కుంకుమసంకాశాః శిఖా వహ్నిశ్చకాశిరే ॥ 54-30॥

హనూమతా వేగవతా వానరేణ మహాత్మనా ।
లంకాపురం ప్రదగ్ధం తత్ రుద్రేణ త్రిపురం యథా ॥ 54-31॥

తతస్తు లంకాపురపర్వతాగ్రే
సముత్థితో భీమపరాక్రమోఽగ్నిః ।
ప్రసార్య చూడావలయం ప్రదీప్తః
హనూమతా వేగవతా విస్ఫుట్టః ॥ 54-32॥

యుగాంతకాలానలతుల్యవేగః
సమారుతోఽగ్నిర్వవృధే దివిస్పృక్ ।
విధూమరశ్మిర్భవనేషు సక్తః
రక్షశ్శరీరాజ్యసమర్పితార్చిః ॥ 54-33॥

ఆదిత్యకోటీసదృశస్సుతేజాః
లంకాం సమాప్తాం పరివార్య తిష్ఠన్ ।
శబ్దైరనేకైరశనిప్రరూఢైః
భిష్టన్నివాణ్డం ప్రబభౌ మహాగ్నిః ॥ 54-34॥

తత్రామ్బరాదగ్నిరతిప్రవృద్ధః
రూక్షప్రభః కింశుకపుష్పచూడః ।
నిర్వాణధూమాకులరాజయశ్చ
నీలోత్పలాభాః ప్రచకాశిరేఽబ్రాః ॥ 54-35॥

వజ్రీ మహేష్టస్త్రిదశేశ్వరో వా
సాక్షాద్యమో వా వరుణోఽనిలో వా ।
రుద్రోఽగ్నిరర్కో ధనదశ్చ సోమః
న వానరోఽయం స్వయమేవ కాలః ॥ 54-36॥

కిం బ్రహ్మణస్సర్వపితామహస్య
 సర్వస్య ధాతుశ్చతురాననస్య ।
 ఇహోగతో వానరరూపధారీ
 రక్షోపసంహారకరః ప్రకోపః ॥ ॥54-37॥

కిం వైష్ణవం వా కపిరూపమేత్య
 రక్షోవినాశాయ పరం సుతేజః ।
 అనన్తమవ్యక్తమచిన్త్యమేకం
 స్వమాయయా సాన్ప్రుతమాగతం వా ॥ ॥54-38॥

ఇత్యేవమూచుర్బహవో విశిష్టాః
 రక్షో గణాస్తత్ర సమేత్య సర్వే ।
 సప్రాణీసంఘాం సగృహం సవృక్షాం
 దగ్ధాం పురీం తాం సహసా సమీక్ష్య ॥ ॥54-39॥

తతస్తు లంకా సహసా ప్రదగ్ధా
 సరాక్షసా సాశ్వరథా సనాగా ।
 సపక్షిసంఘా సమృగా సవృక్షా
 రురోద దీనా తుములం సశబ్దమ్ ॥ ॥54-40॥

హో తాత హో పుత్రక కాన్త మిత్ర
 హో జీవితం భోగయుతం సుపుణ్యమ్ ।
 రక్షోభిరేవం బహుధా ఋవద్భిః
 శబ్దః కృతో ఘోరతరస్సుభీమః ॥ ॥54-41॥

హుతాశనజ్వాలసమావృతా సా
 హతప్రవీరా పరివృత్తయోధా ।
 హనూమతః క్రోధబలాభిభూతా
 బభూవ శాపోపహతేవ లంకా ॥ ॥54-42॥

స సన్న్భ్రమత్రస్తవిషణ్ణరాక్షసాం
 సముజ్జ్వలజ్జ్వలహుతాశనాంకితామ్ ।
 దదర్శ లంకాం హనుమాన్ మహామనాః
 స్వయమ్భుకోపోపహతామివావనిమ్ ॥54-43॥

భంక్త్యా వనం పాదపరత్నసంకులం
 హత్వా తు రక్షాంసి మహాన్తి సంయుగే ।
 దగ్ధ్యా పురీం తాం గృహరత్నమాలినీం
 తస్థా హనూమాన్ పవనాత్మజః కపిః ॥ 54-44॥

త్రికూటశృంగాగ్రతలే విచిత్రే
 ప్రతిష్ఠితో వానరరాజసింహః ।
 ప్రదీప్తలాంగూలకృతార్చిమాలీ
 వ్యరాజతాదిత్య ఇవాంశుమాలీ ॥ 54-45॥

స రాక్షసాంస్తాన్ సుబహలాంశ్చ హత్వా
 వనం చ భంక్త్యా బహుపాదపం తత్ ।
 విస్సృజ్య రక్షోభవనేషు చాగ్నిం
 జగామ రామం మనసా మహాత్మా ॥ 54-46॥

తతో మహాత్మా హనుమాన్ మనస్వీ
 నిశాచరాణాం క్షతకృత్ కృతార్థః ।
 రామస్య నాథస్య జగత్త్రయాణాం
 శ్రీపాదమూలం మనసా జగామ ॥ 54-47॥

తతస్తు తం వానరవీరముఖ్యం
 మహాబలం మారుతతుల్యవేగమ్ ।
 మహామతిం వాయుసుతం వరిష్ఠం
 ప్రతుష్టువృద్ధేవగణాశ్చ సర్వే ॥ 54-48॥

భంక్త్యా వనం మహాతేజాః హత్వా రక్షాంసి సంయుగే ।

దగ్ధ్యా లంకాపురీం రమ్యాం రరాజ స మహాకపిః ॥ 54-49 ॥

తత్ర దేవాస్సగన్ధర్వాః సిద్ధాశ్చ పరమర్షయః ।

దృష్ట్వా లంకాం ప్రదగ్ధాం తాం విస్మయం పరమం గతాః ॥54-50॥

తం దృష్ట్వా వానరశ్రేష్ఠం హనూమన్తం మహాకపిమ్ ।

కాలాగ్నిరితి సంచిన్త్య సర్వభూతాని తత్రసుః ॥ 54-51 ॥

దేవాశ్చ సర్వే మునిపుంగవాశ్చ

గన్ధర్వవిద్యాధరనాగయక్షాః ।

భూతాని సర్వాణి మహాన్తి తత్ర

జగ్ముః పరాం ప్రీతిమతుల్యరూపామ్ ॥ 54-52 ॥

(2 సార్లు)

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్యపోత్తమ ।

భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సున్దరకాణ్డే

చతుష్పశ్చాశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సుందరకాణ్డే పంచపంచాశస్సర్గః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్యపోత్తమ ।

భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

లంకాం సమస్తాం సన్ధీప్య లాంగూలాగ్నిం మహాబలః ।

నిర్వాపయామాస తదా సముద్రే హరిసత్తమః ॥55-1॥ (2 సార్లు)

సన్ధీప్యమానాం విధ్వస్తాం త్రస్తరక్షో గణాం పురీమ్ ।

అవేక్ష్య హనుమాన్ లంకాం చిన్తయామాస వానరః ॥ 55-2॥

తస్యాభూత్ సుమహాన్త్రాసః కుత్సా చాత్మన్యజాయత ।

లంకాం ప్రదహతా కర్మ కింస్విత కృతమిదం మయా ॥ 55-3॥

ధన్యాస్తే పురుషశ్రేష్ఠాః యే బుద్ధ్యా కోపముత్థితమ్ ।

నిరున్ధన్తి మహాత్మానః దీప్తమగ్నిమివామ్భసా ॥ 55-4॥

క్రుద్ధః పాపం న కుర్యాత్కః క్రుద్ధో హన్యాద్ గురూనపి ।

క్రుద్ధః పరుషయా వాచా నరస్సాధూనధిక్షిపేత్ ॥ 55-5॥

వాచ్యావాచ్యం ప్రకుపితః న విజానాతి కర్ణిచిత్ ।

నాకార్యమస్తి క్రుద్ధస్య నావాచ్యం విద్యతే క్వచిత్ ॥ 55-6॥

యస్సముత్పత్తితం క్రోధం క్షమయైవ నిరస్యతి ।

యథోరగస్త్వచం జీర్ణాం స వై పురుష ఉచ్యతే ॥ 55-7॥

ధిగస్తు మాం సుదుర్బుద్ధిం నిర్లజ్జం పాపకృత్తమమ్ ।

అచిన్తయిత్వా తాం సీతామ్ అగ్నిదం స్వామిఘాతకమ్ ॥ 55-8॥

యది దగ్ధా త్వియం లంకా నూనమార్యాఽపి జానకీ ।

దగ్ధా తేన మయా భర్తుః హతం కార్యమజానతా ॥ 55-9॥

యదర్థమయమారమ్భః తత్కార్యమవసాదితమ్ ।
మయా హి దహతా లంకాం న సీతా పరిరక్షితా ॥ 55-10॥

ఈషత్కార్యమిదం కార్యం కృతమాసీన్న సంశయః ।
తస్య క్రోధాభిభూతేన మయా మూలక్షయః కృతః ॥ 55-11॥

వినష్టా జానకీ నూనం న హ్యదగ్ధః ప్రదృశ్యతే ।
లంకాయాం కశ్చిదుద్దేశః సర్వా భస్మీకృతా పురీ ॥ 55-12॥

యది తద్విహతం కార్యం మమ ప్రజ్ఞావిపర్యయాత్ ।
ఇహైవ ప్రాణసన్న్యాసః మమాపి హ్యద్య రోచతే ॥ 55-13॥

కిమగ్నా నిపతామ్యద్య ఆహోస్విద్భుడవాముఖే ।
శరీరమాహో సత్వానాం దద్మి సాగరవాసినామ్ ॥ 55-14॥

కథం హి జీవతా శక్యః మయా ద్రష్టుం హరిశ్వరః ।
తౌ వా పురుషశార్దూలౌ కార్యసర్వస్వఘాతినా ॥ 55-15॥

మయా ఖలు తదేవేదం రోషదోషాత్ ప్రదర్శితమ్ ।
ప్రథితం త్రిషు లోకేషు కపిత్వమనవస్థితమ్ ॥ 55-16॥

ధిగస్తు రాజసం భావమ్ అనీశమనవస్థితమ్ ।
ఈశ్వరేణాపి యద్రాగాత్ మయా సీతా న రక్షితా ॥ 55-17॥

వినష్టాయాం తు సీతాయాం తావుభౌ వినశిష్యతః ।
తయోర్విनाశే సుగ్రీవః సబన్ధుర్వినశిష్యతి ॥ 55-18॥

ఏతదేవ వచశ్రుత్వా భరతో భ్రాతృవత్సలః ।
ధర్మాత్మా సహ శత్రుఘ్నః కథం శక్స్యతి జీవితమ్ ॥ 55-19॥

ఇక్ష్వాకువంశే ధర్మిష్ఠే గతే నాశమసంశయమ్ ।
భవిష్యన్తి ప్రజాస్పర్వాః శోకసన్తాపపీడితాః ॥ 55-20॥

తదహం భాగ్యరహితః లుప్తధర్మార్థసంగ్రహః ।
రోషదోషపరీతాత్మా వ్యక్తం లోకవినాశనః ॥ 55-21॥

ఇతి చింతయతస్తస్య నిమిత్తాన్యపపేదిరే ।
పూర్వమప్యపలభ్దాని సాక్షాత్పునరచింతయత్ ॥ 55-22॥

అథవా చారుసర్వాంగీ రక్షితా స్వేన తేజసా ।
న నశిష్యతి కళ్యాణీ నాగ్నిరగ్నా ప్రవర్తతే ॥ 55-23॥

న హి ధర్మాత్మనస్తస్య భార్యామమితతేజసః ।
స్వచారిత్రాభిగుప్తాం తాం ప్రప్లుమర్హతి పావకః ॥ 55-24॥

నూనం రామప్రభావేన వైదేహ్యస్సకృతేన చ ।
యన్మాం దహనకర్మాఖయం నాదహద్ధవ్యవాహనః ॥ 55-25॥

త్రయాణాం భరతాదీనాం భ్రాతృణాం దేవతా చ యా ।
రామస్య చ మనఃకాంతా సా కథం వినశిష్యతి ॥ 55-26॥

యద్వా దహనకర్మాఖయం సర్వత్ర ప్రభురవ్యయః ।
న మే దహతి లాంగూలం కథమార్యాం ప్రథక్ష్యతి ॥ 55-27॥

పునశ్చాచింతయత్తత్ర హనూమాన్ విస్మితస్తదా ।
హిరణ్యనాభస్య గిరేః జలమధ్యే ప్రదర్శనమ్ ॥ 55-28॥

తపసా సత్యవాక్యేన అనన్యత్వాచ్చ భర్తరి ।
అపి సా నిర్దహేదగ్నిం న తామగ్నిః ప్రథక్ష్యతి ॥ 55-29॥

స తథా చింతయంస్తత్ర దేవ్యా ధర్మపరిగ్రహమ్ ।
శుశ్రావ హనుమాన్ వాక్యం చారణానాం మహాత్మనామ్ ॥ 55-30॥

అహో ఖలు కృతం కర్మ దుష్కరం హి హనుమతా ।
అగ్నిం విస్మజతాఖిక్షం భీమం రాక్షసవేశ్మని ॥ 55-31॥

ప్రపలాయితరక్షస్త్రిబాలవృద్ధసమాకులా ।
జనకోలాహలాధ్మాతా క్రన్తన్తివాదికన్తరే ॥ 55-32॥

దగ్ధేయం నగరీ సర్వా సాట్టప్రాకారతోరణా ।
జానకీ న చ దగ్ధేతి విస్మయోఽద్భుత ఏవ నః ॥ 55-33॥

స నిమిత్తైశ్చ దృష్టార్థైః కారణైశ్చ మహాగుణైః ।
ఋషివాక్యైశ్చ హనూమాన్ అభవత్ ప్రీతమానసః ॥ 55-34॥

తతః కపిః ప్రాప్తమనోరథార్థః

తామక్షతాం రాజసుతాం విదిత్వా ।

ప్రత్యక్షతస్మాం పునరేవ దృష్ట్వా

ప్రతిప్రయాణాయ మతిం చకార ॥55-35॥ (2 సార్లు)

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరనృపోత్తమ ।

భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సున్దరకాణ్డే

పంచపంచాశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సున్దరకాణ్డే షట్పంచాశస్సర్గః

తతస్తు శింశుసామూలే జానకీం పర్యవస్థితామ్ ।

అభివాద్యాబ్రవీద్దిష్ట్వా పశ్యామి త్వామిహాక్షతామ్ ॥ 56-1॥

శ్రీరామస్తుతి:

ఆపదామపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదాం !
లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహమ్ !!

ఫలశ్రుతి:

బుద్ధిర్బలం యశో ధైర్యం నిర్భయత్వమరోగితా !
అజాడ్యం వాక్పటుత్వం చ హనూమత్ స్మరణాత్ భవేత్ !!

శ్రీ హనుమాతే నమః

అథ క్షమాప్తార్థన

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ !
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే !!

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేః స్వభావాత్ !
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై
నారాయణాయేతి సమర్పయామి !!

అథ మంగళమ్

శ్రీయః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ !
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ !!

